

■ Ινστιτούτο Εκπαίδευσης και Έρευνας στη Συστημική Ψυχοθεραπεία

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ & ΕΠΟΠΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΙΚΩΝ ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ.

Ημερομηνία έναρξης: Οκτώβριος 2018

Γενικά

Στόχος του προγράμματος είναι η υψηλού επιπέδου εκπαίδευση επαγγελματιών συστημικών ψυχοθεραπευτών ώστε να καταστούν ικανοί εκπαιδευτές και επόπτες θεραπευτών και να μπορούν να αναγνωριστούν / πιστοποιηθούν ως τέτοιοι από τους αρμόδιους προς τούτο επιστημονικούς και επαγγελματικούς συλλόγους ψυχοθεραπευτών (European Family Therapy Association – EFTA / Ελληνική Εταιρεία Συστημικής Θεραπείας - ΕΛΕΣΥΘ).

Ο εκπαιδευτής συστημικών ψυχοθεραπευτών είναι ένας πιστοποιημένος συστημικός ψυχοθεραπευτής που έχει λάβει την κατάλληλη εκπαίδευση και εποπτεία μέσω ενός αναγνωρισμένου σχετικού προγράμματος, διαθέτει τη γνώση, την ικανότητα και τις δεξιότητες να διδάξει όλα τα απαιτούμενα αντικείμενα μελέτης που έχουν κριθεί απαραίτητα για την πιστοποίηση κάποιου ως συστημικού θεραπευτή και έχει πιστοποιηθεί από τους σχετικούς επιστημονικούς και επαγγελματικούς συλλόγους.

Ο επόπτης συστημικών ψυχοθεραπευτών και εκπαιδευόμενων ψυχοθεραπευτών είναι ένας πιστοποιημένος συστημικός ψυχοθεραπευτής που έχει λάβει την κατάλληλη εκπαίδευση και εποπτεία μέσω ενός αναγνωρισμένου σχετικού προγράμματος και έχει πιστοποιηθεί από τους σχετικούς επιστημονικούς και επαγγελματικούς συλλόγους ως ικανός:

- (1) να εποπτεύει την κλινική δουλειά εκπαιδευόμενων ψυχοθεραπευτών,
- (2) να εποπτεύει την κλινική δουλειά πιστοποιημένων συστημικών ψυχοθεραπευτών ως μέρος της συνεχούς επαγγελματικής τους εξέλιξης,
- (3) να παρέχει εποπτεία σε ομάδες προσωπικού που δουλεύουν με οικογένειες και σε δίκτυα επαγγελματιών ή σε μεμονωμένους επαγγελματίες που θα ήθελαν να εισάγουν και να εξελίξουν στη δουλειά τους έναν συστημικό προσανατολισμό και
- (4) να διδάξει σε προγράμματα εκπαίδευσης συστημικών ψυχοθεραπευτών.

Το πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί ώστε να πληροί τις προδιαγραφές της European Family Therapy Association (EFTA) και της Ελληνικής Εταιρείας Συστημικής Θεραπείας (ΕΛΕΣΥΘ) και συμπεριλαμβάνει στοιχεία που καθορίζονται από σχετικές με τη συγκεκριμένη εκπαίδευση οδηγίες του United Kingdom Council for Psychotherapy (UKCP), της American Association of Marriage & Family Therapy (AAMFT) και του Psychotherapy & Counseling Federation of Australia (PACFA).

Το πρόγραμμα βασίζεται κυρίως στον τύπο εκπαίδευσης "mentoring". Χρησιμοποιούνται ακόμη η αλληλοδιδασκτική μέθοδος, θεωρητικά και πρακτικά σεμινάρια, ομαδική και ατομική εποπτεία, διάφορες εργασίες μελέτης σχετικής βιβλιογραφίας, ερευνητικές και διπλωματικές εργασίες κ.ά.

Ελάχιστα κριτήρια εισαγωγής στο πρόγραμμα

Οι κατάλληλοι υποψήφιοι θα πρέπει:

- (1) να έχουν αποφοιτήσει από πιστοποιημένο τετραετές πρόγραμμα εκπαίδευσης στη συστημική ψυχοθεραπεία ή άλλο ισοδύναμο πρόγραμμα
- (2) να έχουν 5 χρόνια κλινικής εργασίας με άτομα, ζευγάρια, οικογένειες, ομάδες - τα 3 μετά την αποφοίτησή τους από το πρόγραμμα ειδίκευσης στη συστημική θεραπεία ή ανάλογο πρόγραμμα (750 ώρες κατ' ελάχιστον)
- (3) να είναι μέλη επιστημονικών εταιρειών/συνδέσμων της συστημικής ψυχοθεραπείας ή άλλης αναγνωρισμένης προσέγγισης (ΕΦΤΑ, ΕΛΕΣΥΘ, ΕΑΡ, ΕΕΨΕ κλπ) ή να πληρούν όλα τα κριτήρια ώστε να μπορούν να γίνουν τακτικά μέλη τους.
- (4) Να δραστηριοποιούνται ενεργά στην κλινική ψυχοθεραπευτική δουλειά, στην παρούσα χρονική περίοδο και να συνεχίσουν την κλινική τους δουλειά καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος.
- (5) Υποψήφιοι με εκπαίδευση στη συστημική ψυχοθεραπεία και στο μοντέλο SANE θα έχουν προτεραιότητα ένταξης στο πρόγραμμα

Αρχές επιλογής υποψηφίων

Οι υποψήφιοι εκπαιδευτές και επόπτες χρειάζεται να επιδεικνύουν αρμόζουσες σχεσιακές και κλινικές ικανότητες και ποιότητες και να κατανοούν τον καίριο ρόλο της εποπτείας και της εκπαίδευσης στην επαγγελματική ανέλιξη των ψυχοθεραπευτών, καθώς και τις, επιπλέον ενός κλινικού, δεξιότητες που πρέπει να έχει ένας εκπαιδευτής ή/και ένας επόπτης. Αυτές οι ικανότητες και ποιότητες μπορούν να εξακριβωθούν μέσω μιας λεπτομερούς γραπτής αίτησης συμμετοχής στο πρόγραμμα, μέσω προσωπικής συνέντευξης, συστατικών επιστολών, προηγούμενης παρατήρησης του/της υποψηφίου σε συνεργατικές ή/και εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

Από τη στιγμή που η εποπτεία αλλά και η εκπαίδευση συστημικών, και όχι μόνο, ψυχοθεραπευτών απαιτεί δεξιότητες δημιουργίας ασφαλούς σχέσης, διευκόλυνσης και υποστήριξης των εκπαιδευομένων στον ρόλο τους αλλά και εκπαιδευτικές/μεταδοτικές της γνώσης δεξιότητες, οι υποψήφιοι θα πρέπει να παρουσιάσουν την ικανότητά τους για τις παραπάνω δεξιότητες.

Επιπλέον, οι υποψήφιοι πρέπει να παρουσιάσουν την ικανότητά τους να αντιλαμβάνονται και να εφαρμόζουν όλες τις ηθικές αρχές και τους κώδικες δεοντολογίας που διέπουν το επάγγελμα του ψυχοθεραπευτή και να είναι έτοιμοι να ακολουθήσουν τον κώδικα ηθικής και δεοντολογίας του προγράμματος.

Οι παραπάνω ποιότητες προϋποθέτουν συγκεκριμένο επίπεδο ώριμης εμπειρίας ζωής από την πλευρά του υποψηφίου και αυτό συνάγεται από την ικανότητά του/της να αναστοχάζεται και να μαθαίνει από την εμπειρία καθώς και να είναι ανοικτός/ή σε δημιουργική, καλοπροαίρετη και δύσκολη/απαιτητική ανατροφοδότηση.

Η διαδικασία επιλογής βασίζεται στην αρχή της μη-διάκρισης σε θέματα φύλου, καταγωγής, πολιτισμικού υπόβαθρου, εθνικότητας, χρώματος, θρησκευτικών πεποιθήσεων, σεξουαλικού προσανατολισμού και σωματικής αναπηρίας.

Διάρκεια προγράμματος και ώρες εκπαίδευσης

Σύμφωνα με τα κριτήρια που θέσπισε η ΕΛΕΣΥΘ, ακολουθώντας τις οδηγίες της ΕΦΤΑ, η διάρκεια του προγράμματος είναι 4 έτη για την εκπαίδευση του εκπαιδευτή και 4+2 έτη για την εκπαίδευση του κλινικού επόπτη. Με γνώμονα τα παραπάνω απαιτούμενα εκπαίδευσης για την αναγνώριση κάποιου από την ΕΛΕΣΥΘ και την ΕΦΤΑ ως εκπαιδευτή και επόπτη, το πρόγραμμά μας καταρτίστηκε ως εξής:

(Α) Εκπαίδευση εκπαιδευτών

- 4 έτη ως βοηθοί εκπαιδευτές (700 ώρες κατ'ελάχιστον)
- 25 ώρες εποπτευόμενης παροχής εκπαίδευσης προς εκπαιδευόμενους ψυχοθεραπευτές
- 60 ώρες εποπτείας στον ρόλο του εκπαιδευόμενου εκπαιδευτή
- Ερευνητική εργασία στον τομέα της εκπαίδευσης ψυχοθεραπευτών
- Διπλωματική εργασία
- 1 έτος επαγγελματικής απασχόλησης ως εκπαιδευτής

(Β) Εκπαίδευση εποπτών

- Ολοκλήρωση του τετραετούς προγράμματος εκπαίδευσης εκπαιδευτών
- 2 έτη επαγγελματικής απασχόλησης ως εκπαιδευτής
- 2 έτη ως βοηθοί επόπτες (150 ώρες κατ'ελάχιστον)
- 25 ώρες εποπτευόμενης παροχής εποπτείας προς εκπαιδευόμενους ψυχοθεραπευτές
- 40 ώρες εποπτείας στον ρόλο του εκπαιδευόμενου επόπτη
- 1 έτος (20 ώρες κατ'ελάχιστον) εποπτευόμενης παροχής εποπτείας με την ιδιότητα του εκπαιδευόμενου επόπτη σε δικούς του εποπτευόμενους
- Ερευνητική εργασία στον τομέα της εποπτείας ψυχοθεραπευτών
- Διπλωματική εργασία

Ανώτερος χρόνος ολοκλήρωσης του προγράμματος εκπαιδευτών ορίζονται τα 6 έτη και του προγράμματος εποπτών τα 3 έτη. Πέραν των οριζόμενων ετών ολοκλήρωσης οι εκπαιδευόμενοι, σε εξαιρετικές περιστάσεις, έχουν το δικαίωμα τεκμηριωμένα να αιτηθούν παράταση ολοκλήρωσης και το ινστιτούτο διατηρεί το δικαίωμα τεκμηριωμένης αποδοχής ή απόρριψης του αιτήματος.

Μαθησιακά αποτελέσματα/κριτήρια επάρκειας

Στο τέλος της εκπαιδευτικής διαδικασίας οι επιτυχόντες εκπαιδευόμενοι αναμένεται να έχουν εμπεδώσει:

- Τη δυνατότητα αντίληψης του σκοπού και των στόχων της εκπαίδευσης και της εποπτείας, των ρόλων του εκπαιδευτή, του επόπτη και του εκπαιδευόμενου/εποπτευόμενου, καθώς και των σχετικών σχέσεων.
- Τη δυνατότητα να καλλιεργούν μια ανοικτή σχέση εμπιστοσύνης με τους εκπαιδευόμενους και εποπτευόμενους στην οποία οι δεύτεροι να νοιώθουν ασφάλεια και σιγουριά να καταθέτουν τις δυσκολίες και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν στον ρόλο τους.
- Την υλοποίηση των παρακάτω πτυχών του ρόλου του εκπαιδευτή και του επόπτη: (1) *Υποστηρικτικός* – προσφέρει επιβεβαίωση της καλής πρακτικής, δρα συναδελφικά βοηθώντας τους εκπαιδευόμενους/εποπτευόμενους να χειριστούν τις απαιτήσεις και δυσκολίες του ρόλου τους (2) *Εκπαιδευτικός/επιμορφωτικός* – χρησιμοποιεί δεξιότητες καθοδήγησης για να επεκτείνει τη θεωρητική γνώση και την πρακτική των

εκπαιδευομένων/εποπτευομένων ή να επισημάνει περιοχές που χρήζουν βελτίωσης (3) Κανονιστικός - διατηρεί τις προδιαγραφές, τις αρχές και τις αξίες της αρμόζουσας επαγγελματικής πρακτικής, οδηγεί και υποστηρίζει τους εκπαιδευόμενους/εποπτευόμενους να διαχειρίζονται θέματα δεοντολογίας, λαμβάνει υπόψιν και εξισορροπεί τις ανάγκες τόσο των εκπαιδευομένων/εποπτευομένων όσο και των θεραπευομένων τους.

- Τη δυνατότητα να προσαρμόζουν την εκπαίδευση και την εποπτεία αναλόγως με την εμπειρία και τις ανάγκες των εκπαιδευομένων και εποπτευομένων.
- Τη δυνατότητα να αναγνωρίζουν συγκεκριμένες ικανότητες αλλά και όρια των εκπαιδευομένων/εποπτευομένων, όπως κοινωνιοπολιτισμικά, ιδιοσυγκρασιακά, σωματικά ή άλλα.
- Τη δυνατότητα να δουλεύουν εκπαιδευτικά αλλά και εποπτικά με άτομα αλλά και ομάδες, καθώς και με διαφορετικούς τρόπους που προσφέρει η τεχνολογία. Δυνατότητα εποπτείας επαγγελματιών που δουλεύουν με άτομα, ζευγάρια, οικογένειες, ομάδες.
- Τη δυνατότητα να αντιλαμβάνονται και να μπορούν να αναστοχάζονται κριτικά τα ζητήματα από τις διαφορετικές θέσεις του εκπαιδευτή, του επόπτη, του εκπαιδευόμενου, του εποπτευόμενου, του θεραπευόμενου.
- Τη δυνατότητα να αντιλαμβάνονται και να αξιοποιούν τα διαφορετικά «εσωτερικά» και «εξωτερικά» συστήματα και διεργασίες που εμπλέκονται τόσο στην εκπαίδευση κάποιου ψυχοθεραπευτή, όσο και στην εποπτεία του.
- Την ικανότητα να προσαρμόζουν την εκπαίδευση και την εποπτεία σε μη θεραπευτικά πλαίσια.
- Την ικανότητα να κατανοούν το γιατί ο ρόλος του εκπαιδευτή και του επόπτη απαιτεί επιπρόσθετη γνώση, εμπειρία και επιπρόσθετες δεξιότητες σε εκείνες ενός πιστοποιημένου ψυχοθεραπευτή.
- Την ικανότητα να κατανοούν και να επικοινωνούν τις αρχές, αξίες και τα ειδικά ηθικά ζητήματα της ψυχοθεραπευτικής εκπαιδευτικής και εποπτικής πρακτικής καθώς και να υπηρετούν αυτές τις αρχές και και αξίες στον υψηλότερο βαθμό.
- Την ικανότητα κατανόησης και χειρισμού όλων των νομικών ζητημάτων που μπορεί να εγείρονται σε διάφορες θεραπευτικές, εκπαιδευτικές και εποπτικές καταστάσεις.
- Την κατοχή, την κατανόηση και τη δεξιότητα επαρκούς μετάδοσης της γνώσης που είναι σχετική με την εκπαίδευση και την εποπτεία ψυχοθεραπευτών, όπως αυτή ορίζεται από τις διεθνείς προδιαγραφές καθώς και από εκείνες των σχετικών επιστημονικών ψυχοθεραπευτικών οργανισμών πιστοποίησης.
- Την δυνατότητα κατανόησης και σύγκρισης διαφορετικών προσεγγίσεων στην εκπαίδευση και εποπτεία των ψυχοθεραπευτών.
- Την ικανότητα κατανόησης και αυστηρής εφαρμογής της αρχής της μη εκμετάλλευσης (οικονομικά, σεξουαλικά κλπ) της θέσης «εξάρτησης» των εκπαιδευομένων/εποπτευομένων στη σχέση τους με τον εκπαιδευτή ή τον επόπτη.
- Την ικανότητα κατανόησης ότι ως γενική αρχή οι εκπαιδευτές και οι επόπτες δεν αποκαλύπτουν σε τρίτους εμπιστευτικό υλικό που αφορά τους εκπαιδευόμενους /εποπτευόμενους ή/και τους θεραπευόμενους τους χωρίς την προηγούμενη έγκριση (γραπτάς ει δυνατόν) όλων των ενδιαφερομένων. Είναι κατανοητό επίσης ότι ως μέτρο προστασίας και διαφύλαξης της σωστής,

αρμόζουσας κλινικής πρακτικής, μπορεί να υπάρξουν εξαιρέσεις που θα πρέπει όμως να τεκμηριώνονται λεπτομερώς.

- Την κατανόηση ότι ο επόπτης είναι υπεύθυνος να βοηθήσει τον εποπτευόμενο στον αναστοχασμό του για την θεραπευτική του δουλειά, αλλά η κλινική υπευθυνότητα απέναντι στον θεραπευόμενο παραμένει στον εποπτευόμενο. Στις περιπτώσεις που ο εποπτευόμενος είναι εκπαιδευόμενος ψυχοθεραπευτής ή εκπαιδευόμενος εκπαιδευτής/επόπτης, τότε υπάρχει μοιρασμένη υπευθυνότητα.
- Την ικανότητα να αντιλαμβάνονται ότι δεν αναλαμβάνουν έργο που απαιτεί επίπεδο γνώσης και εμπειρίας υψηλότερο του δικού τους.
- Την ικανότητα κατανόησης και αντιμετώπισης ζητημάτων που προκύπτουν στην κλινική δουλειά με παιδιά και εφήβους.
- Την ικανότητα αυτο-αξιολόγησης και την ύπαρξη ισχυρού κινήτρου για προσωπική και επαγγελματική εξέλιξη και δια βίου μάθηση στον τομέα της εκπαίδευσης και εποπτείας.
- Την αποτελεσματική αξιοποίηση του εαυτού τους, την ικανότητα αναστοχασμού, την αναγνώριση τυχόν «τυφλών σημείων» στην εκπαιδευτική/εποπτική τους δουλειά και την αναγκαιότητα λήψης εποπτείας.
- Την δυνατότητα να παρακολουθούν και να διατηρούν τη φυσική, νοητική και συναισθηματική τους υγεία σε σχέση με την ικανότητά τους να ασκούν τις δραστηριότητες του εκπαιδευτή και του επόπτη.

Εκπαιδευτές και επόπτες του προγράμματος

Αθηνά Ανδρουτσοπούλου
Γιώργος Καλαρρύτης
Τσαμπίκα Μπαφίτη

Αιτήσεις

Οι αιτήσεις εξετάζονται το Σεπτέμβριο κάθε έτους.

Εφόσον πληρούν τα τυπικά προσόντα, οι ενδιαφερόμενοι καλούνται σε προσωπική συνέντευξη και συμμετοχή σε άλλες διαδικασίες αξιολόγησης για την τελική επιλογή.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να στείλουν με email (info@logopsychis.gr):

- (1) αίτηση που να δηλώνει το ενδιαφέρον τους για την ένταξή τους στο πρόγραμμα,
- (2) βιογραφικό σημείωμα,
- (3) επιστολή στην οποία να αναπτύσσουν τους λόγους που ενδιαφέρονται για το πρόγραμμα (2 σελίδες το πολύ),
- (4) φωτογραφία και
- (5) δύο ονόματα για συστατικές επιστολές.

Για οποιαδήποτε επιπλέον πληροφορία ή διευκρίνιση σχετικά με το πρόγραμμα μπορείτε να επικοινωνείτε με τον Γιώργο Καλαρρύτη στο 6974485823